

AIKUISKASVATUS

The Finnish Journal of Adult Education

Vol. 12, 4/92

ISSN 0358-6197

Summary

de Bruijn H.F.M. 1992. Kognitiivinen työpajatyöskentely — sovellutuksena tietokoneavustein oppiminen.

– Kun verrataan nykyisiä aikuiskasvatuksen teorioita Collinsin, Brownin ja Newmanin (1989) esittämään kognitiivisen työpajatyöskentelyn lähestymistapaan, käyvät eräät yhtäläisyydet ilmeisiksi. Näitä yhtäläisyyksiä havaitaan suhteessa opetussisältöön, menetelmiin, etenemisjärjestykseen ja oppimisprosessin sosiologisiin ja sosiaalisiin tekijöihin. Kognitiivisen työpajatyöskentelyn lähestymistapa soveltuu aikuisille suunnattavan tietokoneavusteisen opetuksen kehittämiseen sekä edistää tutkimusta, jossa pyritään selvittämään tietokoneavusteisen oppimisen säännönmukaisuuksia.

Filander Karin 1992. Siirtymätila aikuiskoulutuksen itseymmärryksen välineenä.

— Artikkelin lähtökohtana on huomio, jonka mukaan aikuiskoulutukseen erikoistuneet yksiköt joutuvat tarkentamaan omaa suhdettaan työelämän muutokseen. Roolipohdintoissa tarvitaan itseymmärryksen välineitä. Artikkelissa rinnastetaan kaksi mahdollista lähtökohtaa koulustoiminnalle, joista toinen hakee läheistä suhdetta kehittämiseen. Toinen alustavasti hahmoteltu toimintakehys voidaan löytää siirtymätilatarkastelun avulla. Artikkelin mukaan on aikuiskoulutusta hahmotettu harvemmin tilana, jonka aikana luodaan tiedon ja toiminnan uudelleenrakenteistumisen edellytyksiä. Aikuiskoulutustoimintaa voidaan arvioida myös uuden tiedon tuottamisen mahdollistavana verkostona, joka syntyy siirtymätilassa rakennettavien yhteistyörakenteiden avulla. Artikkelin tarkoituksena on virittää aikuiskoulutuksen suunnittelijat, toteuttajat ja tutkijat pohtimaan toimintamuodon rajoitusten lisäksi myös sen mahdollisuuksia.

de Bruijn H.F.M. 1992. Cognitive apprenticeship approach. As application the computer aided learning.

- When the current theories concerning the education of adults are compared with the cognitive apprenticeship of Collins, Brown & Newman (1989), a number of similarities become apparent. These similarities are especially pronounced in relation to the content, methods, sequence, and sociology of the learning process. This cognitive apprenticeship approach is considered appropriate for implementation on the computer. Taken together, these two aspects of the cognitive apprenticeship approach demonstrate the possibility of using this approach to develop computer aided learning programs for adults, which, in turn, may contribute to the research on design rules for CAL for this group.

Filander Karin 1992. State of transition as a tool for self-understanding in adult education.

- The point of departure in this article is the observation that units specializing in adult education will find it necessary to review their own relationship with the changes taking place in the working life. The tools of self-understanding are needed when reflecting on the role to be taken. The author brings to our attention two possible positions that education might assume. One is that of seeking a close connection to development while the other form of activity is envisaged as being attainable via state of transition examination. The author is of the opinion that adult education is rarely seen as being a state during which the premises for restructuring of knowledge and activity are established. Adult education can also be assessed as being a network that makes possible the creation of new knowledge that is born with the help of collaborative structures constructed during the state of transition. The purpose of this article is to encourage adult education planners, implementors and researchers to give consideration not only to the limitations but also the potentials of the activity.

Jolkkonen Ari 1992. Mikä oikeuttaa yliopistojen täydennyskoulutuksen?

— Tässä artikkelissa tarkastellaan sitä, kuinka täydennyskoulutuskeskukset soveltavat itsensä perinteiden määrittämään yliopistoon tieteen ja käytännön välittäjänä. Täydennyskoulutuskeskukset tarjoavat tieteen edustajien tunnustaman yliopistollisen aseman vastineeksi yliopiston ulkopuolelta hankkimaansa aineellista ja ei-aineellista tunnustusta. Tunnustuksen arvoa kohottaa se, että täydennyskoulutuskeskusten toiminta näyttää arkipäiväisyydestään huolimatta ratkaisevasti tukevan suurten yhteiskuntapolitiittisten tavoitteiden, kuten rakennemuutoksen hallitseminen ja tietoyhteiskunnan rakentaminen, saavuttamista. Vaikka yhteiskunnallinen hyväksyntä on tullut koko yliopistolle entistä tärkeämmäksi, tieteen edustajien on vaikea antaa täydennyskoulutuskeskuksille oikeutta esiintyä tieteen edustajana, sillä he pelkäävät täydennyskoulutuskeskusten yliopillisten perinteiden vastaisen toimintatavan nakertavan tieteen arvostusta.

Raivola Reijo 1992. Koulutus — kustannus vai investointi? Koulutuksen vaikuttavuus taloustieteellisenä ongelmana.

- Kaikkien koulutuksen taloustieteen analyysimenetelmien taustalla on oletamus tuotantofunktiosta/funktioista. Kasvatuksen tuotantofunktioiden arvioinneista saadut tulokset ovat vielä epätydyttäviä. Se on johtanut siihen, että tuotantofunktion käsitettä on käytetty jonkinlaisena hallinnollisten resurssointi- ja kohdentamispäätösten oikeuttajana. Koulutustoimintojen resurssointiin saatetaankin käyttää yleisiä taloustieteellisiä perusteluita, kuten kustannus/tehoisuus -ajattelua. Tämän yleisen kaavan soveltaminen saattaa kuitenkin johtaa onnettomiin juustohöyläpäätöksiin, joissa ei ymmärretä supistuvien toimintojen erityisluonnetta, ts. alan erityisiä tuotantofunktioita. Taloustieteen teorioiden yhdistäminen kasvatustieteelliseen, psykologiseen ja sosiologiseen käsitteenmuodostukseen saattaa kuitenkin antaa uusia mahdollisuuksia kasvatuksen tuotantofunktion avaamiseen.

von Wright Johan & Rauste-Wright Majjaliisa 1992. Humanistinen psykologia ja kokemuksellinen oppiminen.

- Artikkelissa kuvataan humanistisen psykologian kehitystä ja keskeisiä aatteita sekä aikuis-

Jolkkonen Ari 1992. What is the justification for further education services offered by universities?

- This article looks at the issue of how further education centres are able to adapt themselves into traditional universities as mediators between science and the practical world. In return for the university status recognized by representatives of the sciences, further education centres offer the material and non-material recognition of the outside world. The worth of this recognition is heightened by the fact that the activities of further education centres, despite their mundane nature, appear to support the achieving of major societal goals such as coping with structural changes and the establishing of an information society. Although acceptance by society has become increasingly important to universities, the representatives of the science find it difficult to accept further education centres on equal par as they fear that non-university nature of the activities of further education centres will gradually eat away the respect that people have for science.

Raivola Reijo 1992. Education - a cost or an investment? The impact of education as an economic problem.

- At the back of all economic analytical methods applied to education there is the assumption concerning production function(s). The results obtained from estimating the production functions are as yet unsatisfactory. This has led to a situation in which the concept of production function has been used as some kind of a justification for administrative resource allocation decisions. Commonly used economic assumptions may be applied in the resource allocation of educational functions; e.g. cost-effectiveness. The application of this general equation can, however, easily lead to unfortunate trimming decisions which fail to take into account the special nature of the functions that are being cut down: i.e. the production functions peculiar to the profession. However, if economic theories are joined to educational, psychological and sociological conceptualization, there is a possibility for fresh approaches to the production function of education.

von Wright Johan & Rauste-Wright Majjaliisa 1992. Humanistic psychology and experiential learning.

- The article describes the development and central tenets of humanistic psychology, and

kasvatuksessa suosittua ns. kokemuksellista oppimista niihin perustuvana menetelmänä. Humanistisessa psykologiassa korostetaan yksilön henkistä kasvua, hänen minänsä (self) kehittymistä ja "itsensä toteuttamista", joita kokemuksellisen oppimisen nähdään edistävän. Osittain samantyyppisiin, reflektiivisten prosessien merkitystä tähdentäviin kokemuksellisen oppimisen menetelmiin on toisaalta päädytty myös konstruktivistisen oppimiskäsityksen pohjalta. Tällöin ko. menetelmien ei kuitenkaan katsota "sinänsä" edistävän mitään erityistä tavoitetta: kulloinkin omaksutut tavoitteet ja menetelmien käyttötavat säätelevät oppimisprosessin muo-

"experiential learning" as a method derived from these tenets and used mainly in the field of adult education. The method has been associated with an emphasis on personal growth and the development of the individual's self. Partly similar methods of experiential learning, stressing the importance of reflective processes, have also been developed on the basis of constructivistic views of learning. In this case, however, the methods are independent of the commitments of humanistic psychology: the goals of the learning/teaching process have to be constructed, too, and the process is steered by these goals.

KIRJOITTAJAT

Aaltonen Rainer, vs. apulaisprofessori, kasvatustieteen laitos, Tampereen yliopisto
de Bruijn H.F.M., Twente-yliopisto, Enschede, Alankomaat

Filander Karin, tutkija, FK, Työelämän tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto

Heikkinen Anja, ammattikasvatuksen assistentti, Tampereen yliopisto, Hämeenlinna

Hämäläinen Kauko, päätoimittaja, Aikuiskasvatus-lehti, Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksen johtaja

Jolkkonen Ari, assistentti, sosiologian laitos, Joensuun yliopisto

Kajanto Anneli, toimitussihteeri, Aikuiskasvatus-lehti, Kansanvalistusseura

Käpylä Markku, erikoissuunnittelija, biologian laitos ja täydennyskoulutuskeskus, Jyväskylän yliopisto

Raivola Reijo, kasvatustieteen professori, Oulun yliopisto

Rauste-Wright Majjaliisa, FT, kasvatustieteen va. professori, Tampereen yliopisto
von Wright Johan, emeritusprofessori, Helsinki

Sallila Pekka, toiminnanjohtaja, Kansanvalistusseura

Sarala Urpo, aikuiskoulutuksen lehtori, kasvatustieteen laitos, Helsingin yliopisto

Stachon Kari, atk-suunnittelija, Tampere
Suoranta Juha, kasvatustieteen lisensiaatti, Kankaanpää

Vepsäläinen Kerttu, FL, erikoistutkija, Valtionhallinnon kehittämiskeskus

Yrjölä Pentti, toimistopäällikkö, opetushallitus

KÄÄNNÖKSET

Pekkinen Erkki, kielenkääntäjä, Pieksämäki

Pääskynen Kari, projektipäällikkö, Kuopion yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus